

MD-2009, Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 2
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

2, Vasile Alecsandri street, Chisinau, MD-2009
Tel. + 373 22268818; Fax. + 373 22738781
e-mail: secretariat@msmps.gov.md
www.msmps.gov.md

ORDIN
mun. Chișinău

“02” octombrie 2019

Nr. 1103

**Cu privire la supravegherea epidemiologică
la gripă, IACRS și SARI în Republica Moldova
și prezentarea informației săptămânale/lunare**

În scopul supravegherii epidemiologice a gripei, infecțiilor acute ale căilor respiratorii superioare (IACRS), infecțiilor respiratorii acute severe (SARI), monitorizării circulației virusurilor gripale și non-gripale, organizarea, efectuarea măsurilor de control și răspuns, și integrării în sistemul european de supraveghere (TESSy) și sistemul global (FluNet) ale Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) și Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și în temeiul prevederilor Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.694 din 30 august 2017,

ORDON:

1. A aproba:
 - a) Regulamentul de supraveghere epidemiologică a gripei sezoniere, IACRS și SARI cu monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale în Republica Moldova, anexa nr.1;
 - b) Dățile de seamă privind supravegherea gripei, infecțiilor acute ale căilor respiratorii superioare (IACRS) și infecțiilor respiratorii acute severe (SARI) în sistemul de supraveghere de rutină (anexa nr.2) și sentinelă (anexa nr.3);
 - c) Buletinul de însoțire la produsele biologice pentru diagnosticul de laborator al infecției cu virus gripal uman, conform anexei nr. 4.
2. A nominaliza Agenția Națională pentru Sănătate Publică ca instituție responsabilă de realizarea supravegherii epidemiologice a gripei sezoniere, infecțiilor acute ale căilor respiratorii superioare (IACRS) și a infecțiilor respiratorii acute severe (SARI) și monitorizarea circulației virusurilor gripale și

- non-gripale în Republica Moldova conform regulamentului (anexa nr.1).
3. Centrele de Sănătate Publică cu statut de direcție și din teritoriul deservit vor asigura colectarea, analiza și interpretarea datelor notificate conform anexei nr.2, raportarea ANSP la nivel național, organizarea și efectuarea măsurilor de control și răspuns în dependență de situația epidemiologică creată.
 4. Centrele de Sănătate Publică cu statut de direcție din punctele sentinela nominalizate în anexa nr.1 vor asigura:
 - a) acordarea asistenței metodice și consultative instituțiilor medico - sanitare din teritoriul deservit pentru organizarea și realizarea supravegherii sentinela în conformitate cu metodologia din anexa 1;
 - b) supravegherea procesului de colectare în instituțiile desemnate ca puncte sentinela a prelevatelor biologice pentru investigarea la prezența virusurilor gripale;
 - c) păstrarea temporară și transmiterea prelevatelor biologice cu respectarea cerințelor de biosecuritate;
 - d) organizarea colectării și totalizarea datelor clinico-epidemiologice, conform Dării de seamă privind supravegherea epidemiologică a gripei, IACRS și SARI în sistemul sentinela (anexa nr.3) din IMSP desemnate.
 5. Instituțiile Medico-Sanitare Publice din punctele sentinela vor asigura:
 - a) desemnarea instituțiilor și persoanelor responsabile pentru monitorizarea circulației virusurilor gripale în teritoriul deservit, în conformitate cu metodologia din anexa 1;
 - b) colectarea, păstrarea temporară, transportarea prelevatelor biologice, cu respectarea cerințelor de biosecuritate în laboratorul microbiologic al CSP cu statut de direcție sau din teritoriul deservit (IMSP din Chișinău vor transporta probele în Laboratorul virusologic ANSP (mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3) de sine stătător);
 - c) furnizarea datelor clinico-epidemiologice, conform Dării de seamă privind supravegherea epidemiologică a gripei, IACRS și SARI în sistemul sentinela (anexa nr.3) la CSP din teritoriul deservit.
 6. Agenția Națională pentru Sănătate Publică va asigura:
 - a) recepționarea prelevatelor biologice pentru investigare la prezența virusurilor gripale în laboratorul virusologic ANSP (mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3);
 - b) distribuția seturilor necesare de consumabile (eprubete cu mediu de transport, tampoane pentru lavaje nazo-faringiene) pentru colectarea, păstrarea și transportarea prelevatelor biologice conform metodologiei expuse în anexa 1;
 - c) analiza datelor furnizate în sistemele de supraveghere de rutină și sentinela, monitorizarea circulației virusurilor gripale, elaborarea rapoartelor cu

transmiterea lor Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Centrelor de Sănătate Publică cu statut de direcție și din teritoriile deservite și introducerea datelor în sistemul european de supraveghere (TESSy) și sistemul global (FluNet) ale ECDC și OMS;

- d) acordarea asistenței metodice și practice Centrelor de Sănătate Publică cu statut de direcție și instituțiilor medico-sanitare în supravegherea gripei, IACRS și SARI și monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale.
7. A abroga:
- a) Ordinul Ministerului Sănătății nr.824 din 31.10.2011 ”Cu privire la perfectarea sistemului de supraveghere la gripă și infecțiile acute ale căilor respiratorii în Republica Moldova”.

Controlul executării prezentului ordin se atribuie d-lui Alexandru VOLOC, secretar de stat.

Ministru

Ala NEMERENCO

Regulamentul de supraveghere epidemiologică a gripei sezoniere, IACRS și SARI cu monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale în Republica Moldova

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul de supraveghere epidemiologică a gripei sezoniere, IACRS și SARI cu monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale în Republica Moldova este elaborat conform recomandărilor OMS și ECDC și are ca scop organizarea și supravegherea epidemiologică de rutină și sentinelă în timp real cu monitorizarea răspândirii geografice, intensității și tendinței procesului epidemic, circulației virusurilor gripale și non-gripale și elaborarea măsurilor de sănătate publică.
2. Obiectivele:
 - a) Deținerea unui sistem funcțional de monitorizare a:
 - morbidității și severității cazurilor de boală;
 - nivelului de răspândire a tulpinilor virale și variația sezonieră;
 - circulației virusurilor gripale cu potențial epidemic;
 - rezistenței virusurilor gripale la preparatele antivirale;
 - b) Supravegherea epidemiologică în timp real și spațiu geografic a gripei sezoniere, IACRS și SARI;
 - c) Supravegherea evoluției indicatorilor nespecifici ai activității gripale: consumul de medicamente, absenteism, concedii medicale;
 - d) Integrarea sistemului național de supraveghere în sistemul european de supraveghere (TESSy) și sistemul global (FluNet) ale ECDC și OMS;
 - e) Utilizarea rezultatelor obținute pentru elaborarea și efectuarea măsurilor de sănătate publică.
3. Raportarea săptămânală în sistemul european de supraveghere (TESSy) și sistemul global (FluNet) ale ECDC și OMS include furnizarea datelor despre gripa/afecțiuni clinic compatibile cu gripa, infecțiilor acute ale căilor respiratorii superioare (IACRS) și infecțiilor respiratorii acute severe (SARI), precum și datele de laborator.

II. Definiții de caz

4. Gripa, afecțiuni clinic compatibile cu gripa (ILI - Influenza Like Illness):

Criterii clinice:

O infecție respiratorie acută cu:

- Febră $\geq 38^{\circ}\text{C}$
ȘI
- Tuse
ȘI
- Debut în perioada de 10 zile anterioare.

Nota: Infecția gripală poate avea un spectru larg de sindroame clinice, de la coriză ușoară (simptome de guturai) până la pneumonie severă. Exista și infecții subclinice.

Boala poate varia în severitate în funcție de tipul, subtipul și varianta de virus și de expunerea anterioară individuală la virusuri similare. Persoanele în etate și foarte tinere pot prezenta manifestări clinice atipice: ex: vârstnicii (persoanele >65 ani) și copiii mai mici de 3 luni pot să nu facă febră, iar copiii până la 3 ani pot prezenta febră înaltă, cu puține semne de afectare respiratorie.

La adulți cu boli cronice (respiratorii, cardiovasculare, etc.) infecția gripală se poate manifesta ca o exacerbare a bolii de bază.

Infecția gripală poate determina infecții bacteriene secundare (de obicei pneumococice și stafilococice). De asemenea, o multitudine de alte microorganisme pot determina simptome asemănătoare, diagnosticele fiind confundate cu gripa.

Criterii de laborator:

Detecție genetică de tip și subtip: RT-PCR/ Real Time-PCR.

Izolare și caracterizare de virusuri gripale: tip/subtip.

Criterii epidemiologice: orice persoană care îndeplinește criteriile clinice și are legătură epidemiologică cu un caz confirmat.

5. Infecții Acute ale Căilor Respiratorii Superioare (IACRS/ ARI - Acute Respiratory Infection):

Criterii clinice:

Debut brusc

ȘI

Cel puțin unul din următoarele:

- Tuse

- Laringită
- Faringită
- Dificultăți respiratorii
- Coriză

Criterii de laborator:

În funcție de contextul epidemiologic se vor face determinări de laborator (izolări virale, detecții IF/PCR pentru adenovirusuri, virusuri sincițiale respiratorii, virusuri paragripale, etc).

6. Infecții Respiratorii Acute Severe (SARI – Severe Acute Respiratory Infection):

Criterii clinice:

O infecție respiratorie acută cu:

- Istoric de febră sau febră măsurată de minimum 38°C
ȘI
- Tuse
ȘI
- Debut în perioada de 10 zile anterioare
ȘI
- Necesită spitalizare.

Criterii de laborator pentru cazul confirmat cu etiologie gripală:

Cel puțin unul din următoarele:

- Detecție genetică de tip și sub tip: RT-PCR/ Real Time-PCR
- Izolare și caracterizare de virusuri: tip/subtip

III. Clasificarea cazurilor

7. Medicii stabili diagnosticul în baza definiției de caz.
8. Medicii din punctele sentinelă suplimentar vor preleva probe pentru monitorizarea circulației virusurilor gripale conform algoritmului din pct.16 al prezentului regulament.
9. Cazurile vor fi clasificate ca:
 - a) **Gripa:**
 - **caz posibil:** caz care îndeplinește criteriile clinice (caz clinic compatibil cu gripa);
 - **caz probabil:** caz care îndeplinește criteriile clinice și are legătură epidemiologică cu un caz confirmat de laborator;
 - **caz confirmat:** caz care îndeplinește criteriile clinice și de laborator.

- b) Infecții Acute ale Căilor Respiratorii Superioare (IACRS):**
- *caz posibil*: caz care îndeplinește criteriile clinice;
 - *caz probabil*: caz care îndeplinește criteriile clinice și are legătură epidemiologică cu un caz confirmat de laborator;
 - *caz confirmat*: caz care îndeplinește criteriile clinice și de laborator.
- c) Infecții Respiratorii Acute Severe (SARI):**
- *caz posibil*: caz care îndeplinește criteriile clinice;
 - *caz probabil*: caz care îndeplinește criteriile clinice și are legătură epidemiologică cu un caz confirmat de laborator;
 - *caz confirmat*: caz care îndeplinește criteriile clinice și de laborator.

IV. Sistemul de supraveghere de rutină

10. Centrele de Sănătate Publică cu statut de direcție și din teritoriul deservit:

- a) Vor monitoriza și evalua zilnic situația epidemiologică prin gripă sezonieră, IACRS și SARI în fiecare teritoriu administrativ deservit (municipiu, raion) cu organizarea și efectuarea măsurilor de control și răspuns ce se impun;
- b) Vor informa nominal, timp de 12 ore despre fiecare caz de deces prin gripă, IACRS și SARI, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Direcția management al urgențelor de sănătate publică, tel./fax 0-22-574-557, e-mail: smasp@ansp.md și Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute, tel.0-22-73-73-22, e-mail: gripa@ansp.md.
- c) Vor totaliza datele săptămânal, pentru fiecare teritoriu administrativ deservit (municipiu, raion), în perioada de monitorizare (săptămânile 40 – 20), pentru săptămâna precedentă, conform dării de seamă, anexa nr.2 a prezentului ordin și vor informa (în format excel) în ziua de Luni (orele 09⁰⁰ – 14⁰⁰) Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute, tel.022-73-73-22, e-mail: gripa@ansp.md:
 - 1) nr. de consultații (vizite la medicul de familie) și vizite la domiciliu indiferent de cauză, pe grupe de vârstă;
 - 2) nr. de cazuri înregistrate cu gripă și IACRS, pe grupe de vârstă și gen;
 - 3) nr. de cazuri spitalizate cu gripă și IACRS, pe grupe de vârstă și gen;
 - 4) nr. total de internări în IMSP teritoriale, indiferent de cauză, pe grupe de vârstă și gen;
 - 5) nr. de cazuri SARI spitalizate, pe grupe de vârstă și gen;
 - 6) nr. de decese din cauza gripei, IACRS și SARI pe grupe de vârstă și gen.
- d) În cazul deceselor prin gripă, IACRS și SARI se vor colecta probe de material cadaveric și se vor transporta probele în Laboratorul virusologic,

ANSP, pentru investigații la prezența virusurilor gripale: tel. 0-22-72-96-11, e-mail: gripa@ansp.md.

e) Vor totaliza datele lunar, pentru fiecare teritoriu administrativ deservit (municipiu, raion), în afara sezonului gripal (săptămânile 21 – 39), conform formularului din anexa nr.2 a prezentului ordin și vor informa (în format excel) în prima zi de Luni din lună pentru luna precedentă (orele 09⁰⁰ – 14⁰⁰) Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute, tel.022-73-73-22, e-mail: gripa@ansp.md:

- 1) nr. de consultații (vizite la medicul de familie) și vizite la domiciliu indiferent de cauză, pe grupe de vârstă;
- 2) nr. de cazuri înregistrate cu gripă și IACRS, pe grupe de vârstă și gen;
- 3) nr. de cazuri spitalizate cu gripă și IACRS, pe grupe de vârstă și gen;
- 4) nr. total de internări în IMSP teritoriale, indiferent de cauză, pe grupe de vârstă și gen;
- 5) nr. de cazuri SARI spitalizate, pe grupe de vârstă și gen;
- 6) nr. de decese din cauza gripei, IACRS și SARI pe grupe de vârstă și gen.

11. Conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice, private și departamentale:

a) Vor totaliza datele săptămânal (săptămânile 40 – 20) privind morbiditatea prin gripă, IACRS și SARI pentru săptămâna precedentă, conform anexei nr.2 a prezentului ordin și vor informa în ziua de Luni (orele 09⁰⁰ – 11⁰⁰) CSP teritorial;

b) Vor totaliza datele lunar (săptămânile 21 – 39) privind morbiditatea prin gripă, IACRS și SARI, conform anexei nr.2 a prezentului ordin și vor informa în prima zi de Luni din lună pentru luna precedentă (orele 09⁰⁰ – 11⁰⁰) CSP teritorial;

c) Vor informa nominal, timp de 12 ore despre fiecare caz de deces prin gripă, IACRS și SARI, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Direcția management al urgențelor de sănătate publică, tel./fax 0-22-574-557, e-mail: smasp@ansp.md și Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute, tel.0-22-73-73-22, e-mail: gripa@ansp.md (conform ordinului MSMPS nr.368 din 13.12.2004).

12. Indicatorii de evaluare a performanței sistemului de supraveghere includ:

- a) 100% cazuri nominale de boală raportate în sistemul informațional;
- b) Coincidența absolută a informației despre caz de boală raportat;
- c) 100% rapoarte complete;
- d) 100% rapoarte veridice.

V. Sistemul de supraveghere sentinelă

13. Sistemul de Supraveghere epidemiologică sentinelă se realizează continuu, începând cu săptămâna 40 a anului în 9 teritorii administrative - puncte sentinelă (în baza CSP cu statut de direcție: Chișinău (mun.Chișinău), Bălți (mun. Bălți), Căușeni (r. Căușeni), Cahul (r. Cahul), Comrat (r. Comrat), Edineț (r. Edineț), Orhei (r. Rezina), Soroca (r. Soroca) și Ungheni (r. Ungheni)).
14. La nivelul fiecărui punct sentinelă sunt selectate de către CSP cu statut de direcție și din teritoriul deservit:
- a câte 2 medici de familie din Centrele de Sănătate (CS) raionale și a câte 2 medici de familie din toate Asociațiile Medical Teritoriale (AMT) din mun. Chișinău, inclusiv câte 1 medic de familie din mediul rural;
 - 1 spital/secție de boli infecțioase;
 - 1 stație de asistență medicală urgentă prespitalicească;
 - 6 farmacii;
 - 2 grădinițe;
 - 2 instituții de învățământ preuniversitar, inclusiv 1 liceu;
 - 1 întreprindere industrială cu minimum 50 angajați;
15. Punctele sentinelă, CSP cu statut de direcție: Chișinău (mun.Chișinău), Bălți (mun. Bălți), Căușeni (r. Căușeni), Cahul (r. Cahul), Comrat (r. Comrat), Edineț (r. Edineț), Orhei (r. Rezina), Soroca (r. Soroca) și Ungheni (r. Ungheni):
- a) Vor recepționa săptămânal datele conform anexei nr. 3 de la centrele de sănătate, spitale, farmacii, grădinițe, creșe, gimnazii/școli, licee, unități industriale și serviciul de asistență medicală urgentă prespitalicească (determinate de Centrele de Sănătate Publică cu statut de direcție);
- b) Vor totaliza datele săptămânal pentru săptămâna precedentă conform anexei nr.3 a prezentului ordin și vor informa (în format excel) în ziua de Luni (orele 09⁰⁰ – 14⁰⁰) Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute, tel.022-73-73-22, e-mail: gripa@ansp.md:
- 1) nr. de consultații (vizite la medicul de familie) și vizite la domiciliu indiferent de cauză, pe grupe de vârstă;
 - 2) nr. de cazuri de semne clinice compatibile cu gripa și IACRS pe grupe de vârstă și gen;
 - 3) nr. de cazuri de semne clinice compatibile cu gripa și IACRS spitalizate pe grupe de vârstă și gen;
 - 4) nr. de medici de familie care au raportat;
 - 5) nr. populației la evidență (din listele medicilor de familie care participă la raportare), pe grupe de vârstă;
 - 6) nr. de farmacii;
 - 7) consumul de medicamente simptomatice și specifice tratării gripei și complicațiilor ei;

- 8) nr. de absențe din grădinițe, școli, licee și unități industriale;
 - 9) nr. de concedii medicale de scurtă durată (< 10 zile)/nr. de zile acordate, indiferent de cauză;
 - 10) numărul total de solicitări la serviciile medicale urgente, inclusiv pentru gripă, IACRS, SARI pe grupe de vârstă;
 - 11) nr. total de internări în IMSP teritoriale, indiferent de cauză, pe grupe de vârstă și gen;
 - 12) nr. de cazuri SARI spitalizate, pe grupe de vârstă și gen;
 - 13) nr. de decese din cauza gripei, IACRS și SARI pe grupe de vârstă și gen.
 - 14) nr. de exsudate recoltate și trimise la laborator pentru testare la gripă.
- c) Vor participa la monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale prin colectarea probelor de laborator, păstrarea și pregătirea pentru transportare în Laboratorul virusologic, ANSP (mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3).
16. Punctele sentinelă vor colecta probele în zilele de luni (Lu), marți (Ma) și miercuri (Mi) câte un tampon nazo-faringian de la **primul pacient** cu semne clinice compatibile cu gripa, IACRS sau SARI, care s-a adresat după asistență medicală, după cum urmează:
- a) CSP Chișinău cu statut de direcție (mun. Chișinău):
 - IMSP Spitalul Clinic Municipal de Boli Contagioase pentru Copii Chișinău a 3 probe/săptămână (Lu, Ma, Mi) de la pacienți cu gripă, IACRS și SARI;
 - IMSP Spitalul Clinic Municipal pentru Copii Chișinău nr.1 a 3 probe/săptămână (Lu, Ma, Mi) de la pacienți cu gripă, IACRS și SARI;
 - IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” a 3 probe /săptămână (Lu, Ma, Mi) de la pacienți cu gripă, IACRS și SARI;
 - IMSP Spitalul Clinic de Boli Infecțioase ”Toma Ciorbă” a 3 probe/săptămână (Lu, Ma, Mi) de la pacienți cu gripă, IACRS și SARI;
 - 2 AMT (determinate de CSP Chișinău cu statut de direcție) a câte 2 probe/săptămână (Ma, Mi) de la pacienți cu gripă și IACRS.

Probele sunt transportate în Laboratorul virusologic, ANSP (mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3) de către instituțiile enumerate.
 - b) CSP cu statut de direcție: Căușeni (r. Căușeni), Cahul (r. Cahul), Comrat (r. Comrat), Edineț (r. Edineț), Orhei (r. Rezina) și Soroca (r. Soroca) - (Lu, Ma), Ungheni (r. Ungheni) - (Ma, Mi) cu colectarea a câte 2 probe/săptămână:
 - 1 CS (desemnat de CSP) – 1 probă/săptămână de la pacienți cu gripă sau IACRS;
 - 1 SR – 1 probă/săptămână colectată de la pacienți cu gripă sau SARI.

- c) CSP Bălți cu statut de direcție efectuează investigațiile de laborator în laboratorul microbiologic a câte 2 probe/săptămână colectate în punctele sentinelă din Bălți (1 CS (desemnat de CSP) – 1 probă/săptămână de la pacienți cu gripă sau IACRS și SCM Bălți – 1 probă/săptămână colectată de la pacienți cu gripă sau SARI). Vor remite anexa nr.4 completată și scanată la e-mail: gripa@ansp.md pentru fiecare probă investigată în timp de o oră după finisarea investigației indiferent de rezultatul primit.
17. Perioada de monitorizare a circulației virusurilor gripale se instituie începând cu săptămâna 40 a anului și se va prelungi până la săptămâna 20 a anului următor.
18. Instituțiile medico-sanitare publice și departamentale – puncte sentinelă vor prezenta informația săptămânal privind morbiditatea prin gripă, IACRS și SARI pentru săptămâna precedentă, conform anexei nr.3 a prezentului ordin și vor informa în ziua de Luni (orele 09⁰⁰ – 11⁰⁰) CSP teritorial.
19. Agenția Națională pentru Sănătate Publică (Secția supravegherea epidemiologică a gripei și infecțiilor respiratorii virale acute și Laboratorul virusologic):
- Va evalua permanent situația epidemiologică prin gripă, infecții acute ale căilor respiratorii superioare și infecții respiratorii acute severe în Republica Moldova cu elaborarea recomandărilor pentru organizarea măsurilor de control și răspuns;
 - Va analiza datele parvenite din CSP cu statut de direcție și din teritoriile deservite pentru săptămâna precedentă și va elabora raport săptămânal/lunar pe sistemul de rutină și raport săptămânal pe sistemul sentinelă;
 - Va oferi informația inversă „feed-back” IMSP și CSP teritoriale prin e-mail, va introduce datele în sistemul european de supraveghere (TESSy) și sistemul global (FluNet) ale ECDC și OMS nu mai târziu de ziua de Joi, până la orele 12⁰⁰ și va plasa comunicate de presă pe site-ul www.ansp.md;
 - Va informa în termen de până la 12 ore Punctul Focal al OMS pentru Regulamentul Sanitar Internațional (2005) la depistarea unui nou subtip de virus gripal.
20. Activitatea gripală va fi monitorizată continuu, prin evaluarea următorilor indicatori:
- 1) Răspândirea geografică:**
- lipsa activității gripale** - morbiditatea prin gripă aflată în intervalul așteptat cu lipsa cazurilor de gripă confirmate de laborator;
 - localizată** - creșterea morbidității peste nivelul așteptat la nivel local (raion) cu confirmări de laborator;

- c. **activitate regională** - creșterea morbidității peste nivelul maxim așteptat în două sau mai multe raioane din teritoriul de supraveghere (dar mai puțin de 50%) cu confirmări de laborator;
 - d. **situație epidemică extinsă** - creșterea morbidității peste nivelul maxim așteptat în mai multe raioane, cu o populație care cuprinde mai mult de 50% din populația totală a țării, cu confirmări de laborator în toate raioanele în care se înregistrează creșteri ale îmbolnăvirilor;
 - e. **săptămâna epidemică** - creșterea de minim 20% a numărului de îmbolnăviri față de nivelul așteptat (media aritmetică a numărului de cazuri raportate în trei săptămâni anterioare) și/sau cel puțin 10% virusuri gripale aparținând aceluiași subtip izolat din totalul prelevatelor biologice testate;
 - f. **perioada epidemică** - succesiunea a cel puțin 3 săptămâni care îndeplinesc condițiile de mai sus.
- 2) Tendința bolii** se referă la modificările nivelului de activitate a procesului epidemic, comparativ cu săptămâna precedentă:
- a. **De creștere** - dovadă că numărul cazurilor de boli respiratorii este în creștere, comparativ cu săptămâna precedentă.
 - b. **Neschimbată** - dovadă că numărul cazurilor de boli respiratorii este similar în comparație cu săptămâna precedentă.
 - c. **De descreștere** - dovadă că numărul cazurilor de boli respiratorii este în scădere în comparație cu săptămâna precedentă.
- 3) Intensitatea** reprezintă un indicator care estimează proporția populației cu boli respiratorii acute, ce includ spectrul maladiilor de la cele similare gripei până la pneumonie:
- a. **Scăzută sau moderată** - creșterea nesemnificativă a proporției populației afectate de boli respiratorii în perioada evaluată.
 - b. **Înaltă** - o mare parte din populație este afectată de boli respiratorii în perioada evaluată.
 - c. **Foarte înaltă** - majoritatea populației este în prezent afectată de boli respiratorii.
- 4) Impactul** se referă la nivelul de solicitare a serviciilor de sănătate, ca urmare a gripei, IACRS și SARI.
- a. **Minim** - cererile privind solicitarea serviciilor medicale nu sunt mai înalte decât de obicei.
 - b. **Moderat** - cererile privind solicitarea serviciilor medicale sunt mai înalte ca de obicei, dar mai joase de capacitatea maximă a acestor servicii.
 - c. **Sever** - cererile privind solicitarea serviciilor medicale depășesc capacitățile acestor servicii.

VI. Monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale

21. Algoritmul de recoltare și investigare a probelor biologice pentru gripă/afecțiunile clinic compatibile cu gripa, IACRS și SARI în punctele sentinelă:

- 1) ANSP, Laboratorul virusologic va asigura punctele sentinelă cu sisteme universale de transport viral și buletine de însoțire pentru colectarea probelor;
- 2) Personalul medical din IMSP responsabil pentru monitorizarea circulației virusurilor gripale și non-gripale, din punctele sentinelă va asigura colectarea, păstrarea temporară și transportarea prelevatelor biologice la laboratorul bacteriologic al CSP cu statut de direcție, iar pentru Rezina, în punctul de colectare a probelor din r. Rezina;
- 3) Lucrătorii medicali din punctele sentinelă vor recolta, de la pacienții care întrunesc criteriile definiției de caz pentru gripă, IACRS sau SARI, exsudate nazofaringiene, folosind tampoane standardizate cu mediu viral de transport montate după colectare în eprubete etanșate ermetic (1 tub/1 pacient);
- 4) Probele vor fi recoltate în primele 4 zile de boală - în caz de gripă, IACRS și până la 10 zile – în caz de SARI;
- 5) Probele de material cadaveric în cazurile de deces prin SARI se vor colecta în primele ore după deces la autopsie, se vor preleva fragmente de organe (trahee, bronhii, pulmoni, creier - scoarța emisferelor mari) – 1 cm³, care se vor amplasa aparte în tuburi sterile cu 2-3 ml mediu de transport viral;
- 6) Pentru fiecare probă/pacient se va completa buletinul de însoțire (anexa nr.4, a prezentului ordin);
- 7) Păstrarea temporară a probelor se efectuează la temperatura +2 - +8⁰C până la 3 zile, de la colectare până la transportarea la ANSP (**Nu se permite congelarea!**);
- 8) Probele colectate se transportă zilnic, cu respectarea cerințelor de biosecuritate (în ambalaj triplu, cu elemente refrigeratoare și cu buletinele de însoțire completate), în laboratorul bacteriologic al CSP cu statut de direcție din punctele sentinelă respective, iar pentru Rezina, în punctul de colectare a probelor din r. Rezina;
- 9) CSP Chișinău cu statut de direcție și IMSP nominalizate, vor asigura păstrarea temporară a probelor la temperatura +2 - +8⁰C și săptămânal – joi, până la orele 11⁰⁰ – transportarea lor la ANSP, Laboratorul virusologic, mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3, tel: 0-22-72-96-11;
- 10) Punctele sentinelă vor asigura păstrarea temporară a probelor la temperatura +2 - +8⁰C până la recepționarea lor de către ANSP (persoana numită prin ordinul directorului ANSP), pentru transportarea lor la ANSP, Laboratorul

virusologic, mun. Chișinău, str. Alexandru Cosmescu 3, tel: 0-22-72-96-11, conform orarului:

1. Căușeni, Comrat și Cahul – Marți, orele 08⁰⁰– 15⁰⁰;
2. Rezina, Soroca, Bălți și Edineț – Miercuri, orele 08⁰⁰– 17⁰⁰;
3. Ungheni – Joi, orele 08⁰⁰– 11⁰⁰.

- 11) Personalul laboratorului ANSP va recepționa probele biologice, va verifica prezența marcajului respectiv, corectitudinea completării Buletinului de însoțire a probelor, complianța volumului mediului viral de transport.
 - 12) Laboratorul ANSP va efectua investigarea probelor biologice prelevate de la bolnavi și săptămânal va furniza datele în sistemul european de supraveghere (TESSy).
 - 13) Probele biologice vor fi testate în conformitate cu protocolul standard prin tehnici de biologie moleculară precum și de izolare a virusurilor gripale pe culturi celulare cu expedierea ulterioară a probelor/izolatelor în Laboratorul de Referință la gripă al OMS.
22. Indicatorii de evaluare a performanței sistemului de supraveghere a circulației virusurilor gripale și non-gripale sunt:
- a) Complianța absolută a informației despre caz de boală raportat;
 - b) Respectarea cerințelor la prelevarea, păstrarea și transportarea materialului biologic;
 - c) 100% buletine de însoțire completate corect.

DARE DE SEAMĂ
privind cazurile de gripă, IACRS și SARI

Raionul _____

Săptămâna _____

Periodicitatea prezentării rapoartelor: săptămânal (spt. 40-20), lunar (spt. 21-39), Luni până la orele 11⁰⁰

Nr. de consultații (vizite la medicul de familie) și vizite la domiciliu indiferent de cauză, pe grupe de vârstă:

Total	0-4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani

Denumirea indicatorului	GRIPA							
	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de cazuri înregistrate								
Numărul bolnavilor spitalizați								
Numărul deceselor								

Denumirea indicatorului	IACRS							
	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de cazuri înregistrate								
Numărul bolnavilor spitalizați								
Numărul deceselor								

Supravegherea clinico-epidemiologică la SARI în IMSP teritoriale

Denumirea indicatorului	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de internări indiferent de cauză								
Numărul de cazuri SARI (conform definiției de caz)								
Numărul deceselor prin SARI								

Conducătorul instituției _____
N.P. (semnătura)

DARE DE SEAMĂ
privind cazurile de gripă, IACRS și SARI în sistemul sentinelă

Raionul _____

Săptămâna _____

1) IMSP sentinelă:

- a) **Nr. de consultații (vizite la medicul de familie) și vizite la domiciliu indiferent de cauză, pe grupe de vârstă:**

Total	0-4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani

- b) **Numărul de cazuri cu semne clinice compatibile pentru:**

Denumirea indicatorului	GRIPA							
	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de cazuri înregistrate								
Numărul bolnavilor spitalizați								
Numărul deceselor								

Denumirea indicatorului	IACRS							
	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de cazuri înregistrate								
Numărul bolnavilor spitalizați								
Numărul deceselor								

- c) **Nr. de medici de familie care au raportat** _____

- d) **Nr. populației la evidență (din listele medicilor de familie care participă la raportare), pe grupe de vârstă:**

Total	0-4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani

2) Farmacii _____

a. Consumul de medicamente uzuale (simptomatice)

- nr. total unități antibiotice* orale (capsule, tablete, suspensii) _____
- nr. total unități antipiretice** (tablete, supozitoare, suspensii) _____
- nr. total unități decongestionante nazo-faringiene*** (flacoane) _____
- nr. total unități antitusive (tablete, flacoane-sirop) _____

*antibiotice + chimioterapice – distribuite (vândute, compensate, gratuite): ampicilina, amoxicilina, augmentin, cotrimoxazol, cephalixin, doxycilina și altele); **antitermice: paracetamol, aspirina, ibuprofen, (inclusiv cele de import);

***decongestionante nazale: bixtonin, picnaz, naftizin, etc).

b. Consumul de medicamente specifice

- amantadina – nr. tratamente _____
- rimantadina – nr. tratamente _____
- oseltamivir – nr. tratamente _____
- zanamivir – nr. tratamente _____

3) Absenteism:

a. unități școlare și preșcolare

- creșe, grădinițe efectiv _____, nr. absențe (persoană/zi) _____
- școli efectiv _____, nr. absențe (persoană/zi) _____
- licee efectiv _____, nr. absențe (persoană/zi) _____

- b. unitate industrială** efectiv _____, nr. absențe (persoană/zi) _____

4) Concedii medicale de scurtă durată (<10 zile) acordate de medicii sentinelă, indiferent de cauză

- număr concedii _____ total zile _____

5) Serviciul ambulanță - nr. total solicitări _____ din care:

	Total	0-4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Gripa						
IACRS						
SARI						

Supravegherea clinico-epidemiologică la SARI în IMSP sentinelă

Denumirea indicatorului	Total	Inclusiv		Grupe de vârstă				
		M	F	0 - 4 ani	5-14 ani	15-29 ani	30-64 ani	>65 ani
Numărul de internări indiferent de cauză								
Numărul de cazuri SARI (conform definiției de caz)								
Numărul deceselor prin SARI								

Conducătorul instituției _____

N.P. (semnătura)

BULETIN DE ÎNSOȚIRE

la produsele biologice pentru diagnosticul de laborator al infecției cu virus gripal uman
НАПРАВЛЕНИЕ биологического материала для лабораторной диагностики гриппа

Instituția medicală (мед. учрежд.) _____

Secția (отделение) _____

Tel/fax _____

Nume, Prenume pacient (Фамилия Имя пациента) _____

Vârsta, ani (возраст, лет) _____

Sex (пол): masculin (муж.) feminin (жен.)

Raionul (район) _____

Localitatea (населенный пункт) _____

Vaccinat antigripal (вакцинирован)

Nevaccinat (не вакцинирован)

Context: caz sporadic (спорадический случай)

focar familie (семейный очаг) organizat (организованный)

neorganizat (неорганизованный)

Debutul bolii, data ____ / ____ / ____

(начало заболевания, дата)

Starea pacientului _____

(состояние пациента)

Se completează de către laboratorul ANSP

A B C Nr. de intrare în lab. _____

Data/ora recepționării în Laboratorul virusologic
(Дата / час поступления в вирусологическая лаборатория)

Data/ora efectuării investigației de laborator

(Дата / час лабораторного исследования)

Data/ora informării rezultatului la inst. med.

(Дата / час информирования результата в мед. учрежд.)

Persoana care a recepționat (numele, prenumele)

(Лицо получившее результат (фамилия, имя))

Necesită terapie intensivă DA NU

(нуждающихся в интенсивной терапии)

Intubat (Интубирован): DA NU

Exsudat: nazo-faringian; nazal; faringian; aspirat nazo-faringian; lavaj traheo-bronșic; fragm. de organ (deces)

Data prelevării probei (дата забора материала): ____ / ____ / ____

Notați semnele și simptomele prezente

(симптомы заболевания на данный момент):

Febră (temperatură)	
Debut acut (острое начало)	
Astenie (slăboste)	
Mialgii (миалгия)	
Cefalee (головная боль)	
Tuse (кашель)	
Expectorație (с мокротой)	
Dispnee (отдышка)	

T°C max	
Rinită, coriză (ринит)	
Faringită (фарингит)	
Otită (отит)	
Tulburări digestive (расстройства ЖКТ)	_____
alte turburări, care? (др. расстройства, какие?)	_____

DIAGNOSTIC CLINIC (КЛИНИЧЕСКИЙ ДИАГНОЗ):

Gripa (Грипп)

IACRS (ОРВИ)

SARI (ТОРИ)

TRATAMENT ANTIVIRAL DA NU
(ПРОТИВОВИРУСНОЕ ЛЕЧЕНИЕ):

- oseltamivir

- remantadina

- zanamivir

Data administrării _____

(Дата получения)

Durata administrării _____

(Продолжительность лечения)

Călătorie în străinătate în ultimele 7 zile Da Nu

(Путешествия за границу за последние 7 дней)

Țările vizitate / Data sosirii în Moldova _____ / _____

(Посещенные страны / Дата прибытия в Молдову)

Boli cronice asociate (сопутствующие хронические заболевания):

Cardiovasculare (Enumerati) (Сердечно-сосудистые, перечислить) _____

Bronhopulmonare (Enumerati) (Бронхо-легочные, перечислить) _____

Diabet zaharat (tip I/II) (Enumerati) (Сахарный Диабет (тип I/II, перечислить) _____

Altele (Enumerati) (Другие, перечислить) _____

Sarcina (Termenul) (Беременность (срок)) _____

Rezultatul de laborator:

A(H1N1)pdm09

A(H3N2)

B Yamagata Victoria

Negativ

Semnătura și parafa medicului (Подпись и печать врача)